
[2017-45-RE](#)

CAUSA 2017-45-RE

(Sobré Martínez c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 459-2017. Recurs d'empara

Aute del 19 de febrer del 2018

BOPA núm. 11, del 28 de febrer del 2018

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 2 de novembre del 2017, per la representació processal del Sr. Joaquim Sobré Martínez, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara, contra la sentència del 18 de setembre del 2017 i contra l'aute del 23 d'octubre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a la presumpció d'innocència i a un tribunal imparcial, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que declari la nul·litat de les resolucions impugnades i que retrotregui les actuacions al moment anterior al pronunciament de la sentència per tal que se'n dicti una altra que respecti els drets vulnerats, imposant les costes del procediment a la part adversa, inclosos els honoraris d'advocat d'aquesta part. Així mateix, demana que el Tribunal Constitucional suspengui els efectes de les resolucions recorregudes, ja que aquests serien de difícil reparació;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 30 de novembre del 2017;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Isidre Molas Batllori;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 28 de febrer del 2017, el Tribunal de Corts va condemnar el Sr. Joaquim Sobré Martínez, com a responsable penal en concepte d'autor, d'un delictes menor d'abús sexual amb prevalença a major

d'edat sense circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal a 5 mesos de presó condicional amb un termini de suspensió d'execució de la condemna de 2 anys i d'un delictes menor continuat d'abús sexual amb prevalença a major d'edat amb la circumstància agreujant de ser la víctima especialment vulnerable per raó de la situació, a 15 mesos de presó condicional, amb el mateix termini de suspensió d'execució de la condemna. Així mateix, li imposava la pena complementària de suspensió de l'exercici del càrrec d'agent penitenciari per un termini de 2 anys.

D'altra banda, el Tribunal de Corts va absoldre el Sr. Joaquim Sobré Martínez del delictes major d'agressió sexual, del delictes menor d'amenaques no condicionals i de la contravenció penal de vexacions lleus de les quals el Ministeri Fiscal l'acusava, declarant d'ofici les despeses processals causades per aquests il·lícits.

En concepte de responsabilitat civil, el condemnava a indemnitzar a una perjudicada per un import de 8.000,00 € pel concepte de *pretium doloris*.

També el condemnava al pagament de les despeses processals causades, inclosos els honoraris d'advocat de l'acusació particular, les quals seran determinades en execució de sentència.

1.2. El Ministeri Fiscal i la representació processal del Sr. Joaquim Sobré Martínez van interposar, respectivament, un recurs d'apel·lació contra la sentència de la primera instància i, el 18 de setembre del 2017, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia els va desestimar tots dos i va confirmar íntegrament la sentència recorreguda dictada pel Tribunal de Corts.

1.3. La representació processal del Sr. Joaquim Sobré Martínez va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, ja que considerava que s'havien vulnerat els seus drets a la presumpció d'innocència i a la jurisdicció, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.4. El 23 d'octubre del 2017, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

1.5. El 2 de novembre del 2017, la representació processal del Sr. Joaquim Sobré Martínez va interposar un recurs d'empara contra les resolucions esmentades de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a la presumpció d'innocència i a un tribunal imparcial, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.6. El 25 de gener del 2017, la representació processal del recurrent va presentar un escrit en què reitera els greuges econòmics de difícil reparació que la condemna dels tribunals penals ordinaris li suposen i demana al Tribunal Constitucional que es pronunciï en la major brevetat possible en relació amb la suspensió dels efectes de les resolucions impugnades.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica del recurrent

- Aquesta part destaca que el recurrent va ser absolt d'uns fets per tal com hi havien proves objectives (gravacions de les càmeres de seguretat) que van permetre desvirtuar-los. En canvi, va

ser condemnat per uns altres fets sobre la base únicament de les declaracions de les víctimes. Segons el seu parer, aquesta manera de procedir de la Sala Penal vulnera el seu dret a la presumpció d'innocència, ja que en cas de dubte, el dubte ha de ser favorable a l'acusat.

- Aquesta part al·lega que en relació amb el delictes d'abús sexual continuat amb la circumstància agreujant de ser la víctima especialment vulnerable per raó de la situació, la Sala Penal no ha tingut en compte les proves de descàrrec que desacreditarien la perjudicada, concretament el contingut de diversos testimoniatges i del peritatge psicològic, conclou, per tant, que els elements probatoris en què se sustentaria la condemna són insuficients per provar la culpa del recurrent.

- Afegeix que el fet que els declarants siguin agents penitenciaris i, per tant, companys del recurrent no invalida les seves declaracions, sobretot perquè són persones jurades i perquè els fets haurien succeït a l'interior del Centre Penitenciari; i, pel que fa a les seves pròpies declaracions d'acord amb les quals afirmava que un agent podia anar sol a una cel·la, no es va tenir en compte que també va precisar que no podia accedir al seu interior i que totes les gestions es feien a través dels barrots.

- En relació amb el delictes d'abús sexual amb prevalença a major d'edat, aquesta part considera que els elements de prova exposats en la sentència impugnada també són insuficients per derivar en la seva condemna i desgrana tots els elements de descàrrec que la Sala Penal no té en compte com són, entre d'altres, la tardança en la denúncia dels fets per part de la suposada víctima, la seva confessió personal a un dels declarants que la denúncia era falsa, el sentiment de venjança a l'encontre del recurrent pel fet que aquest era una persona professionalment molt estricta en el compliment de les normes del Centre i, sobretot, la manca objectiva de prova que avaluï les acusacions portades a terme contra el recurrent, afegint que l'informe del psiquiatra en relació amb la seva personalitat i la seva negació dels fets havia sigut favorable.

- Pel que fa a la condemna a indemnitzar una de les víctimes, calculada en funció d'uns factors determinats, aquesta part considera no tenir-hi cap mena de responsabilitat.

- En relació amb l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, aquesta part cita la sentència del 5 de maig del 2014, recaiguda en la causa 2013-39-RE, en relació amb la presumpció d'innocència i conclou que en aquesta causa s'ha vulnerat aquest dret, així com el dret a ser jutjat per un tribunal imparcial, ja que no s'han tingut en compte les proves practicades que acrediten la seva innocència i que no s'ha donat resposta a alguns dels punts exposats per aquesta part.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que declari la nul·litat de les resolucions impugnades i que retrotregui les actuacions al moment anterior al pronunciament de la sentència per tal que se'n dicti una altra que respecti els drets vulnerats, imposant les costes del procediment a la part adversa, inclosos els honoraris d'advocat d'aquesta part. Així mateix, demana que el Tribunal Constitucional suspengui els efectes de les resolucions recorregudes, ja que aquests serien de difícil reparació.

2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- Pel que fa al delictes menor d'abús sexual amb prevalença, la Sala Penal recorda, en primer lloc, que en la majoria de delictes contra la llibertat sexual només se sol disposar, com única prova directa, de la declaració de la víctima i que la jurisprudència atorga a aquesta declaració una eficàcia suficient per desvirtuar la presumpció d'innocència del processat, cas que no existeixin raons objectives que li restin credibilitat o provoquin dubtes al jutgador que li impedeixin formar la seva

convicció.

En aquest cas, la Sala Penal reprèn els elements de prova continguts en les actuacions i conclou que el conjunt d'aquests elements és suficient per concloure a la culpabilitat del recurrent.

- Pel que fa al delictes menor d'abús sexual continuat amb prevalença amb la circumstància agreujant especial de ser la víctima especialment vulnerable per raó de la situació, la Sala Penal procedeix de la mateixa manera i exposa els elements de prova al seu abast per tal de concloure que la declaració de la perjudicada era creïble.

- La Sala Penal considera que les penes de presó condicional simple pronunciades estan adaptades a la gravetat dels fets, a la necessitat d'evitar la seva reiteració i a la personalitat del condemnat, el qual no tenia antecedents penals.

- La pena complementària de suspensió de la seva funció d'agent penitenciari per un període de 2 anys és moderada atesa la gravetat dels fets.

- En l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, la Sala Penal, a més de considerar que en el marc d'aquest procediment no es pot invocar la vulneració del dret a la presumpció d'innocència, considera que la part recurrent planteja de nou qüestions que ja van ser resoltes en la sentència d'apel·lació, relatives a la valoració dels elements de prova practicats en el marc de la instrucció i de la vista oral de la primera instància.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal considera que les resolucions impugnades estan suficientment fonamentades en Dret i no es poden en absolut qualificar d'arbitràries. La Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia ha donat una resposta expressa a cadascuna de les qüestions plantejades pel recurrent i ha considerat que els fets pels quals va ser condemnat van ser a bastament acreditats a través de la totalitat de les proves practicades.

- Després de citar la jurisprudència constitucional relativa a l'abast del recurs d'empara, on es recorda que el dret a la jurisdicció no conté el dret a obtenir una resolució favorable a les pretensions de qualsevol de les parts, el Ministeri Fiscal conclou que les pretensions del recurrent són pròpies de la legalitat ordinària i demana al Tribunal Constitucional que inadmeti a tràmit aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és un tribunal de tercera instància o de cassació i no té com a finalitat la revisió de les decisions dels tribunals de justícia integrats en la jurisdicció ordinària en la seva missió d'exercir en exclusivitat la potestat jurisdiccional; ells són els encarregats de seleccionar, d'interpretar i d'aplicar el dret als casos sotmesos a la seva decisió, així com de valorar les proves existents o practicades.

3.2. El Tribunal Constitucional vetlla pel respecte dels drets constitucionals i, en concret, d'acord amb

l'article 10 de la Constitució, vetlla pel respecte del "*dret a la jurisdicció*", que implica el dret a l'accés a l'Administració de justícia, el dret a obtenir d'aquesta una decisió fonamentada en Dret, i el dret a un procés degut, substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei.

3.3. La competència d'aquest Tribunal Constitucional rau en garantir que les resolucions judicials no siguin arbitràries; és a dir, que estiguin motivades i fonamentades en Dret. Les resolucions impugnades no són arbitràries, estan motivades i fonamentades en Dret, tal com queda reflectit en el resultat II (sobre els fets provats) i en els considerants dels fonaments de dret de la sentència de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia del 18 de setembre del 2017, així com en els considerants dels fonaments de dret de l'aute del 23 d'octubre del 2017, d'aquesta mateixa Sala. Aquestes resolucions no són, doncs, arbitràries, estan motivades i fonamentades en Dret, i es basen en la valoració judicial de les proves practicades.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2017-45-RE interposat per la representació processal del Sr. Joaquim Sobré Martínez contra la sentència del 18 de setembre del 2017 i contra l'aute del 23 d'octubre del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 19 de febrer del 2018.

Isidre Molas Batllori
President

Dominique Rousseau
Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat